

Sygn. akt III U 695/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Józef Pawłowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewelina Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy M. K. (1) i J. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia

na skutek odwołania M. K. (1) i J. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 24 kwietnia 2014 r., **znak:** (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż ubezpieczenie emerytalno-rentowe, wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w stosunku do wnioskodawcy J. K. ustało od dnia 26 stycznia 2013 r.,

II. zasądza od Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na rzecz wnioskodawców M. K. (1) i J. K. kwoty po 60 zł (słownie: sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III U 695/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 26 czerwca 2014 r.

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2014 r. znak: (...)Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego dla J. K. od dnia 26 marca 2014 r. oraz ustanie obowiązku opłacania składek od wymienionego dnia. Wskazano, ile wynoszą składki za miesiące styczeń, luty i marzec 2014 r. na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie oraz na ubezpieczenie emerytalno-rentowe.

W podstawie prawnej decyzji powołano art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 3a ust. 4, art. 7 i art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1403).

W uzasadnieniu odwołując się do treści art. 3a ust. 4 powołanej wyżej ustawy wskazano, że decyzją z dnia 25 marca 2014 r. znak: (...), J. K. przyznano prawo do emerytury od dnia 26 stycznia 2013 r. W świetle obowiązujących przepisów jest to okoliczność uzasadniająca wyłączenie go z ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 26 marca 2014 r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyli M. i J. K., zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że J. K. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od 26 stycznia 2013 r. do 26 marca 2014 r. oraz, że M. K. (2) nie ma obowiązku opłacania z tego tytułu składek za ten okres oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano w szczególności, że decyzją z dnia 25 lutego 2013 r. ZUS odmówił J. K. prawa do emerytury. Od decyzji tej wnioskodawca się odwołał. Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2014 r. sygn. akt III U 618/13 Sąd Okręgowy w Przemyślu zmienił decyzję ZUS i przyznał J. K. prawo do emerytury od dnia 26 stycznia 2013 r. W wykonaniu tego wyroku ZUS wydał kolejną decyzję z dnia 25 marca 2014 r., w której przyznał J. K. emeryturę od 26 stycznia 2013 r., tj. od daty osiągnięcia wieku emerytalnego. Odwołując się do treści art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 1 i 3 oraz art. 6 pkt 10c ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wskazano, że J. K. miał przyznane prawo do emerytury przez ZUS od dnia 26 stycznia 2013 r.

Od tej daty więc nie mógł podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników. Wbrew odmiennemu stanowisku KRUS w sprawie nie może mieć zastosowanie przepis art. 3a ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przepis ten bowiem odnosi się wyłącznie do ustania ubezpieczenia społecznego rolników.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu odwołując się do art. 36, art. 7, art. 16 i art. 3a ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i wskazano, że jak wynika

z dokumentacji zebranej w sprawie, J. K. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy jako małżonek rolnika od 1 stycznia 1988 r., z okresowymi przerwami spowodowanymi zatrudnieniem. W dniu 16 kwietnia 2014 r. wnioskodawca przedłożył decyzję ZUS z dnia 25 marca 2014 r. znak: (...) przyznającą mu prawo do emerytury od dnia 26 stycznia 2013 r. Ponieważ uzyskanie prawa do świadczenia jest okolicznością uzasadniającą ustanie ubezpieczenia społecznego rolników – Prezes KRUS zaskarżoną decyzją stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników J. K. od dnia 26 marca 2014 r. Mając na uwadze, że decyzja przyznająca świadczenie wydana została w dniu 25 marca 2014 r., zgodnie z przepisem art. 3a ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników obowiązek ubezpieczenia rolniczego ustał od dnia 26 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w zakresie emerytalno-rentowym oraz wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim od dnia 1 stycznia 1988 r. do dnia 31 grudnia 1988 r., od dnia 1 stycznia 1993 r. do dnia 5 marca 1995 r., od dnia 16 września 2003 r. do dnia 30 września 2004 r. oraz od dnia 11 listopada 2004 r., jako małżonek rolnika M. K. (1).

W dniu 16 kwietnia 2014 r. wnioskodawca przedłożył w KRUS decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 25 marca 2014 r. znak: (...), na podstawie której ZUS, wykonując wyrok Sądu z dnia 22 stycznia 2014 r., przyznał wnioskodawcy emeryturę od 26 stycznia 2013 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

W rezultacie powyższego zaskarżoną decyzją z dnia 24 kwietnia 2014 r. Prezes KRUS stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników

w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego dla J. K. od dnia 26 marca 2014 r. oraz ustanie obowiązku opłacania składek od wymienionego dnia. Wskazano, ile wynoszą składki za miesiące styczeń, luty i marzec 2014 r. na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie oraz na ubezpieczenie emerytalno-rentowe.

Dowód – akta organu rentowego:

- karta ewidencyjna ubezpieczonego dot. J. K.,
- decyzje KRUS za lata 1995-2006,
- zaświadczenie KRUS z dnia 4.01.2013 r. i z dnia 22.02.2013 r.,
- decyzja ZUS z dnia 25.03.2014 r.,
- zaskarżona decyzja Prezesa KRUS z dnia 24.04.2014 r.

Dokonując powyższych ustaleń Sąd oparł się na dowodach z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, których wiarygodność nie została podważona przez żadną ze stron postępowania, korzystają więc one z domniemania prawdziwości zawartych w nich danych z mocy nast. 244 i nast. k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawców M. K. (1) i J. K. należy uznać za uzasadnione.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1403 ze zm.) ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy:

1) rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny,

2) domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1

- jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

W myśl art. 16 ust. 1 powołanej wyżej ustawy ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu podlega z mocy ustawy m.in.:

1) rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny;

2) domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1.

Przepisów ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 nie stosuje się do osoby, która podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub ma ustalone prawo do emerytury lub renty, lub ma ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych (art. 16 ust. 3).

Z kolei przepis art. 6 pkt 10c tej ustawy stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o: ustalonym prawie do emerytury lub renty - rozumie się ustalone prawo do emerytury lub renty z ubezpieczenia albo ustalone prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów emerytalnych lub innych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym, albo ustalone prawo do emerytury pomostowej na podstawie przepisów o emeryturach pomostowych

lub do nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych na podstawie przepisów o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, a także ustalone prawo do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, przyznanego na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, oraz świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że J. K., na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.z dnia 25 marca 2014 r. znak: (...), nabył prawo do emerytury od 26 stycznia 2013 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych.

W rezultacie powyższego w ocenie Sądu istotne pozostaje to, że prawo do emerytury wnioskodawca nabył od dnia 26 stycznia 2013 r. Zgodnie

z brzmieniem powołanych wyżej przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wnioskodawca nie mógł od tego dnia podlegać obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia emerytalno-rentowego, wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego, bez względu na datę wydania decyzji ustalającej mu prawo do emerytury z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych.

Uznać należy, że pojęcie ustalone prawo do emerytury w świetle powołanych wyżej przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników obejmuje sytuację, w której prawo do emerytury zostało ustalone decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych /organu emerytalnego/ (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 lutego 2014 r., III AUa 691/13; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2008 r., III UK 128/07, OSNP 2009/15-16/208).

Zgodnie z art. 3a ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

Wnioskodawca J. K. nabył prawo do emerytury

z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych od dnia 26 stycznia 2013 r., wobec czego Sąd uznał, iż od dnia przyznania tej emerytury nie ma on prawa, ani obowiązku podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

W przedmiotowej sprawie, wbrew stanowisku organu rentowego nie ma zastosowania przepis art. 3a ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, zgodnie z którym jeżeli złożony został wniosek o rentę

lub emeryturę, obowiązek ubezpieczenia ustaje od dnia następującego po dniu, w którym wydana została decyzja o przyznaniu świadczenia, jednak nie wcześniej niż od dnia, w którym ubezpieczony nabył to prawo. Wnioskodawca nabył bowiem prawo do emerytury z powszechnego systemu emerytalnego, a nie z systemu ubezpieczeń społecznych rolników.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w punkcie I sentencji wyroku.

Sąd orzekł o zwrocie kosztów zastępstwa procesowego na podstawie art. 98 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 2

w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych

oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r.,

poz. 490).